

Par Nacionālo bruņoto spēku
Nodrošinājuma pavēlniecības 1.Reģionālā
nodrošinājuma centra pārbaudē konstatēto

Latvijas Republikas
Valsts kontrole

Revīzijas starpziņojums

“Par Nacionālo bruņoto spēku Nodrošinājuma pavēlniecības 1.Reģionālā nodrošinājuma centra pārbaudē konstatēto”

2020.gada 30.aprīlī

Datums skatāms dokumenta paraksta laika zīmogā un dokumenta numurs teksta failā

Finanšu revīzija “Par Aizsardzības ministrijas 2019.gada pārskata sagatavošanas pareizību”

Revīzija veikta, pamatojoties uz Valsts kontroles Otrā departamenta 03.09.2019. revīzijas grafiku Nr.2.4.1-36/2019.

Revīzijas ziņojums stājas spēkā Valsts kontroles Otrā departamenta lēmuma par revīzijas ziņojuma apstiprināšanu spēkā stāšanās brīdī.

Vāka noformējumā izmantots attēls no tīmekļa vietnes <http://depositphotos.com> (autors: olivier26)

Saturs

Kopsavilkums	4
Revidējamās vienības raksturojums	7
Revīzijas konstatējumi, secinājumi un ieteikumi	8
Gada pārskata sagatavošana	8
1. Pārskata daļa – Īstermiņa prasības.....	8
2. Pārskata daļa – Krājumi.....	14
Revīzijas raksturojums	19
Revīzijas mērķis	19
Revidējamās vienības un revidentu atbildība	19
Revīzijas pamatojums, apjoms un kritēriji	19
1. pielikums Revīzijā NP 1.RNC veikto pārbaūžu apjoms.....	21
2. pielikums Īstermiņa prasību atšifrējums uz 31.12.2019.	22
3.pielikums Pamatlīdzekļu un krājumu atlikumi NP 1.RNC materiāltehnisko līdzekļu (kuģu apgādes) noliktavā uz 31.12.2019.	23
Atsauces.....	24

Kopsavilkums

Pamatojoties uz Valsts kontroles likuma 3.panta 2.punktu un Valsts kontroles Otrā revīzijas departamenta 2019.gada 3.septembra revīzijas grafiku Nr.2.4.1-36/2019 ir veikta finanšu revīzija par Aizsardzības ministrijas 2019.gada pārskata sagatavošanas pareizību, kas ietvēra pārbaudes Nacionālo bruņoto spēku Nodrošinājuma pavēlniecības 1.Reģionālajā nodrošinājuma centrā (turpmāk – NP 1.RNC).

NP 1.RNC ir viena no Nacionālo bruņoto spēku vienībām, kurās Valsts kontrole pārbaudes veic, izmantojot rotācijas principu¹, kas nozīmē, ka šajā iestādē pārbaudes netiek veiktas katru gadu, bet reizi piecos gados. Sagatavojot atsevišķu ziņojumu, Valsts kontrole vēlas vērst uzmanību uz pārbaudēs konstatēto, kam nav būtiskas ietekmes uz Aizsardzības ministrijas konsolidētā gada pārskata pareizību, tomēr konstatētais revidentu vērtējumā ir būtisks, lai palielinātu Aizsardzības ministrijas un Nacionālo bruņoto spēku vienību vadītāju (komandieru) izpratni par kvalitatīvi veiktas gada slēguma inventarizācijas nozīmi.

Normatīvajā regulējumā² ir noteikta iestādes vadītāja atbildība gan par to, lai iestādes darbība būtu ekonomiska, efektīva, normatīvajam regulējumam un labas pārvaldības principiem atbilstoša, gan arī par to, lai savlaicīgi tiktu konstatētas un novērstas kļūdas un neatbilstības, neekonomiska, neefektīva vai nelikumīga rīcība ar valsts mantu un finanšu līdzekļiem.

Prasība veikt inventarizāciju, nosakot mantas un lietojumā esošās mantas apjomu dabā, salīdzinot debitoru un kreditoru prasījumu un saistību summas, izriet no likuma “Par grāmatvedību”, Ministru kabineta noteikumiem Nr.585 “Noteikumi par grāmatvedības kārtošānu un organizāciju”, speciāli valsts budžeta iestādēm par grāmatvedības uzskaiti izstrādātiem Ministru kabineta noteikumiem³, Aizsardzības ministrijas grāmatvedības politikas⁴, kā arī paša NP 1.RNC noteiktās inventarizācijas veikšanas kārtības⁵.

Analizējot normatīvajos aktos noteikto, secināms, ka inventarizācijas akts nav tikai formālu darbību apliecināošs dokuments, ko uzrādīt revidentiem, bet gan būtisks informācijas avots iestādes vadītājam tālāku lēmumu pieņemšanai. Inventarizācijas būtība nav tikai pārbaudīt, vai iegādātā manta joprojām atrodas noliktavā un skaits sakrīt ar grāmatvedības uzskaiti, bet arī novērtēt tās pilnvērtīgumu un kvalitāti. Savukārt, veicot prasību un samaksāto avansu inventarizāciju, ir ne tikai jāpārbauda par grāmatvedībā uzskaitīto summu pareizību, bet arī jāiegūst un jānovērtē objektīvie pierādījumi prasību saņemšanai un samaksāto avansu izpildei. Inventarizācijas veicējiem ir jāsniedz priekšlikumi lēmumu pieņemšanai par korekcijām grāmatvedības uzskaitē – apšaubāmām prasībām aprēķināt vērtības samazinājumu, izslēgt no uzskaites bojātus un lietošanai nederīgus krājumus u.c., kā arī nav liegts aprakstīt citus savus novērojumus, kas, piemēram, var uzlabot krājumu vadību u.c. aspektus.

Valsts kontrole kopš 2014.gada vairākkārt ir vēršusi uzmanību, ka NP 1.RNC ir jāuzlabo avansa maksājumu (debitoru) uzraudzība, bet šajā jomā aizvien pastāv trūkumi. Arī 2019.gada slēguma inventarizācijā nav ievērotas normatīvajos aktos noteiktās prasības par debitoru un darījumu izvērtēšanu, jo sagatavotajos dokumentos ir vien pārrakstīta grāmatvedībā pieejamā informācija, bet izvērtējums nav atspoguļots. Laikus neveiktas darbības ne tikai ietekmē grāmatvedības uzskaites pareizību, bet var novest pie valsts budžeta līdzekļu neatgriezeniskas zaudēšanas, kā, piemēram, gadījumā ar 2011.gadā veiktu pārmaksu (698 euro), ko, ja neizdosies atgūt vēršoties pret komersantu

tiesā, visticamāk būs jānoraksta. Kvalitatīvi neveicot debitoru uzraudzību, pastāv risks zaudēt daudz lielākas summas, nekā iepriekš aprakstītajā piemērā.

Savlaicīgai un kvalitatīvai grāmatvedības uzdevumu izpildei ir būtiska informācija, ko iegūst par līgumsaistību izpildi atbildīgie juristi, par iepirkumu atbildīgās amatpersonas, projektu vadītāji. Tāpēc ir svarīgi izveidot efektīvu sadarbību starp atbildīgajiem darbiniekiem gan vienas iestādes ietvaros, gan starp pasākumu izpildē iesaistītām institūcijām, jo pretējā gadījumā grāmatvedībā var nemaz nenonākt būtiska informācija par to, ka darījumu partnera spēja izpildīt saistības ir apšaubāma. Gan grāmatvedības darbinieki, gan līgumsaistību izpildes kontrolē iesaistītie darbinieki tiem uzdoto pienākumu izpildē var konstatēt problēmas un savlaicīgi ierosināt veikt pasākumus, lai novērstu zaudējumus valsts budžetam. Revīzijā NP 1.RNC konstatētais liecina, ka līgumsaistību izpildes kontroli un savstarpējo sadarbību starp NP 1.RNC un Jūras spēkiem, kā arī starp NP 1.RNC struktūrvienībām ir iespējams uzlabot.

Revidenti vērš uzmanību, ka neievērojot normatīvo aktu prasības attiecībā uz slēguma procesiem un darbībām, kas jāveic apkopojot inventarizācijas rezultātus, var tikt pieļauts risks ne tikai attiecībā uz materiālo vērtību grāmatvedības uzskaites pareizību, bet ar materiālajām vērtībām var tikt veiktas nelikumīgas darbības, kas Nodrošinājuma pavēlniecībā ir apliecinājies vairākās situācijās, par ko ir uzsākti kriminālprocesi. Tam par pamatu ir arī iepriekš formāli veiktas inventarizācijas. Par formāli veiktu inventarizāciju revidenti uzskata tādu, kurā esošās mantas apjoma noteikšana dabā pēc būtības nav notikusi – krājumu vienības dabā nav pārskatītas, to lietošanas ilgums un pilnvērtīgums nav novērtēts, bet ir vien parakstītas no grāmatvedības uzskaites programmas veiktās izdrukas.

Pozitīvi, ka veicot materiālo vērtību eksistences pārbaudi NP 1.RNC, revidentiem bija iespēja pārliecināties, ka speciālā militārā inventāra (ieroči, munīcija) un pamatlīdzekļu atlikumi noliktavās atbilst grāmatvedības uzskaitē un iepriekš veikto inventarizāciju datiem. Vienlaikus attiecībā uz medikamentu inventarizēšanu revidenti konstatēja formālu pieeju. Par lietošanai nederīgiem medikamentiem, kuriem derīguma termiņi ir beigušies 2017., 2018. un 2019.gadā, komisija ne tikai nebija veikusi piezīmes ar priekšlikumiem par to norakstīšanu, bet bija parakstījusi aktu, atzīstot, ka šie krājumi ir vēl lietojami. Tas liecina, ka inventarizācijas komisija pēc būtības nebija iedziļinājusies šo krājumu kvalitāti raksturojošos aspektos, nesaskatot nepieciešamību vērst iestādes vadītāja uzmanību uz šo faktu. To pašu var attiecināt uz noliktavu, kurā paaugstināta mitruma apstākļos kopš 2017.gada glabājas datortehnika. Arī šajā gadījumā nav atzīmju vai priekšlikumu par nepieciešamo rīcību, lai, piemēram, rastu citu vietu tehnikas, kuras iegādes vērtība kopumā ir tupat 57,5 tūkstoši euro, uzglabāšanai. Minētajā noliktavā tāpat ilgstoši tiek uzglabāti citi pamatlīdzekļi un krājumi, kuru iegādes vērtība kopumā ir ap 200 tūkstošiem euro. Pie konstatētajiem trūkumiem jāmin arī fakts, ka uz kuģiem tiek uzglabāti lietošanai nederīgie pamatlīdzekļi, tos nenorakstot no uzskaites.

Ieteikumi

Valsts kontrole sagaida, ka, ņemot vērā revīzijā konstatēto, NP 1.RNC :

- ❖ izvērtēs un veiks nepieciešamos pasākumus, lai pilnveidotu inventarizācijas komisiju locekļu izpratni par inventarizācijas laikā veicamajām darbībām gan attiecībā uz prasību un avansa maksājumu inventarizēšanu, gan krājumu un pamatlīdzekļu inventarizēšanu, lai turpmāk pilnībā tiktu ievērotas normatīvajos aktos noteiktās prasības;

- ❖ izvērtēs un veiks nepieciešamos pasākumus, lai tiktu uzlabota savstarpējā sadarbība un komunikācija starp NP 1.RNC un Jūras spēkiem, kā arī NP 1.RNC struktūrvienībām attiecībā uz līgumsaistību izpildes kontroli;
- ❖ uzlabos krājumu pārvaldību, izvērtējot noliktavu tehniskā stāvokļa ietekmi un pieņemot lēmumu par rīcību ar pamatlīdzekļiem un krājumiem, kuru kvalitāte ir apdraudēta.

Valsts kontrole aicina Aizsardzības ministriju vērst padotības iestāžu vadītāju uzmanību uz kvalitatīvi veiktas gada slēguma inventarizācijas nozīmi savlaicīgā kļūdu un neatbilstību konstatēšanā, novēršot neekonomisku, neefektīvu vai nelikumīgu rīcību ar valsts mantu un finanšu līdzekļiem.

Revidējamās vienības raksturojums

NP 1. RNC galvenais uzdevums ir tiešā atbalsta sniegšana Jūras spēkiem, kas ietver grāmatvedības un finanšu uzskaiti, iepirkumu organizēšanu, apgādi ar materiāltehniskajiem līdzekļiem, šo līdzekļu uzglabāšanu u.c. darbības. 2019.gadā NP 1.RNC izdevumi bija 11,25 miljoni *euro*.

NP 1.RNC ir Nacionālo bruņoto spēku Nodrošinājuma pavēlniecības apakšvienība, kura ir pakļauta Nacionālo bruņoto spēku Nodrošinājuma pavēlniecības komandierim un kuru finansē no valsts budžeta līdzekļiem⁶. NP 1.RNC štābs atrodas Liepājā. NP 1.RNC ir sava balance un pamatbudžeta kots Valsts kasē. Saskaņā ar reglamentu⁷ NP 1.RNC struktūrā ir NP 1.RNC štābs, Medicīnas aprūpes centrs un Apgādes vads.

NP 1.RNC galvenais uzdevums ir tiešā atbalsta sniegšana Jūras spēkiem, kā arī atbalsta sniegšana citām NBS vienībām saskaņā ar atsevišķiem rīkojumiem savas kompetences ietvaros, tajā skaitā veicot (1) iepirkumus un (2) nodrošinot Jūras spēkus un citas Nacionālo bruņoto spēku vienības ar nepieciešamajiem materiāltehniskajiem līdzekļiem, (3) nodrošinot materiāltehnisko līdzekļu uzskaiti, uzglabāšanu, utilizēšanu un organizējot to apkopes un remontus, (4) plānojot un koordinējot materiāltehnisko līdzekļu apriti u.c.⁸. Saskaņā ar nolikumu NP 1.RNC plāno, koordinē, nodrošina un kontrolē grāmatvedības un finanšu uzskaiti visām Jūras spēku vienībām⁹, iekļaujot šo informāciju savā bilancē.

Lai noteiktu atbildības robežas starp NP 1.RNC un Jūras spēkiem nodrošinājuma organizēšanā un ar nodrošinājumu saistīto administratīvo jautājumu risināšanā, 2010.gadā tika apstiprinātas standarta operacionālās procedūras¹⁰. Standarta operacionālās procedūras reglamentē nodrošinājuma procesu, nosakot standarta sadarbības procedūras, piemēram, attiecībā uz materiāli tehnisko līdzekļu iegādi, nosakot katras procesā iesaistītās puses atbildību, informācijas apriti un dokumentu plūsmu.

2019.gadā NP 1.RNC izdevumi bija 11,25 miljoni *euro*, kas ir par 1,72 miljoniem *euro* vairāk kā iepriekšējā gadā. Pārskata gadā tāpat kā iepriekšējos gados NP 1.RNC uzdevumu izpildei finansējums bija piešķirts no programmas 22.12.00 "Nacionālo bruņoto spēku uzturēšana". Būtiskākais izdevumu veids ir uzturēšanas izdevumi, kas 2019.gadā veido 85% no kopējā izdevumu apjoma (skat. 1.tabulu). Revīzijas pārbaužu apjoms norādīts 1.pielikumā.

1.tabula

NP 1.RNC izdevumi sadalījumā pa veidiem¹¹, euro

Finanšu rādītāji	2018	2019			
	euro	euro	Īpatsvars kopējos izdevumos, %	Izmaiņas, euro	Izmaiņas, %
1	2	3	4	5=3-2	6=5/2*100
Izdevumi	9 525 629	11 255 045	100	1 729 416	18
Uzturēšanas izdevumi, no tiem	9 113 064	9 619 098	85	506 034	6
Preces un pakalpojumi	7 139 729	8 261 053		1 121 324	16
Kapitālie izdevumi	412 565	1 635 947	15	1 223 382	297

Revīzijas konstatējumi, secinājumi un ieteikumi

Revīzijā pārbaudīto pārskata daļu – ilgtermiņa ieguldījumi, pakalpojumi, krājumi, subsīdijas un dotācijas uzskaitē būtiskas kļūdas, kas ietekmē gada pārskata pareizību, netika konstatētas. Vienlaikus revidenti ir konstatējuši atsevišķus trūkumus gada slēguma inventarizāciju veikšanā, uz ko vēlas vērst Aizsardzības ministrijas un Nacionālo bruņoto spēku vadības uzmanību. Nenovēršot minētos trūkumus nākotnē pastāv risks ne tikai grāmatvedības uzskaitē uzrādītās informācijas pareizībai, bet arī risks zaudēt avansā samaksātus valsts budžeta līdzekļus vai citas materiālās vērtības.

Normatīvajā regulējumā¹² ir noteikta iestādes vadītāja atbildība gan par to, lai iestādes darbība būtu ekonomiska, efektīva, normatīvajam regulējumam un labas pārvaldības principiem atbilstoša, gan arī par to, lai savlaicīgi tiktu konstatētas un novērstas kļūdas un neatbilstības, neekonomiska, neefektīva vai nelikumīga rīcība ar mantu un finanšu līdzekļiem.

Gada pārskata sagatavošana

1. Pārskata daļa – Īstermiņa prasības

Valsts kontrole kopš 2014.gada vairākkārt ir vērsusi uzmanību, ka NP 1.RNC ir jāuzlabo avansa maksājumu (debitoru) uzraudzība, bet šajā jomā aizvien pastāv trūkumi. Normatīvie akti¹³ nosaka, ka gada slēguma inventarizācijā ir jāveic prasību un samaksāto avansu inventarizācija, izvērtējot katru debitoru un darījumu un novērtējot objektīvos pierādījumus samaksāto avansu izpildei. Pamatojoties uz veikto izvērtējumu, ir jāpieņem lēmumi par vērtības samazināšanu, ja pastāv šaubas, vai darījumu

partneris spēs savas saistības izpildīt. NP 1.RNC 2019.gada slēguma inventarizācijā nav ievērotas normatīvajos aktos noteiktās prasības par debitoru un darījumu izvērtēšanu, jo sagatavotajos dokumentos ir vien pārrakstīta grāmatvedībā pieejamā informācija, bet izvērtējums nav atspoguļots. Savlaicīgai un kvalitatīvai grāmatvedības uzdevumu izpildei ir būtiska informācija, ko iegūst par līgumsaistību izpildi atbildīgie juristi, par iepirkumu atbildīgās amatpersonas, projektu vadītāji. Tāpēc ir svarīgi izveidot efektīvu sadarbību starp atbildīgajiem darbiniekiem gan vienas iestādes ietvaros, gan starp pasākumu izpildē iesaistītām institūcijām, jo pretējā gadījumā grāmatvedībā var nemaz nenonākt būtiska informācija par to, ka darījumu partnera spēja izpildīt saistības ir apšaubāma. Laikus neveiktas darbības ne tikai ietekmē grāmatvedības uzskaites pareizību, bet var novest pie valsts budžeta līdzekļu neatgriezeniskas zaudēšanas, kā, piemēram, gadījumā ar 2011.gadā veiktu pārmaksu (698 *euro*), ko, ja neizdosies atgūt vērsoties pret komersantu tiesā, visticamāk būs jānoraksta. Kvalitatīvi neveicot debitoru uzraudzību, pastāv risks zaudēt daudz lielākas summas, nekā iepriekš aprakstītajā piemērā.

Saskaņā ar līguma nosacījumiem iestāde var veikt priekšapmaksu par materiāltehniskajiem līdzekļiem un pakalpojumiem. Atbilstoši normatīvajos aktos noteiktajam, pārskata gada beigās ir jānovērtē visas prasības un samaksātos avansus, nepieciešamības gadījumā atzīstot prasību un samaksāto avansu vērtības samazinājumu¹⁴. Tāpat arī noteikts, ka gada slēguma inventarizācijā jāveic prasību un samaksāto avansu inventarizācija, izvērtējot katru debitoru un darījumu un novērtējot objektīvos pierādījumus prasību saņemšanai un samaksāto avansu izpildei, apšaubāmām prasībām aprēķinot vērtības samazinājumu¹⁵. Prasības, kuru piedziņa saskaņā ar tiesību aktiem ir neiespējama, jo parādnieks ir likvidēts vai ir radušies citi apstākļi, kuru dēļ ir iestājies noilgums, kā arī citos tiesību aktos noteiktajos gadījumos, ir jāizslēdz no uzskaites un jāatzīst pārējos izdevumos¹⁶. Šādas prasības nav nekas jauns un piemērojams no 2019.gada 1.janvāra, jo normatīvajos aktos bija noteiktas arī iepriekš¹⁷.

Būtiski arī atzīmēt, ka *RVS HORIZON* saimniecisko darījumu uzskaites vadlīnijās¹⁸ jau kopš 2015.gada ir noteikti Aizsardzības ministrijas padotības iestādēs, tajā skaitā arī NP 1.RNC, piemērojamie principi attiecībā uz samaksāto avansu grāmatošanu un debitoru uzskaiti, paredzot vērtības samazinājuma aprēķināšanu nedrošām debitoru prasībām, par vienu no kritērijiem ņemot izpildes termiņa kavējuma laiku. Vadlīnijās noteikts¹⁹, ka 100% vērtības samazinājums jāreķina, ja (1) pastāv strīds par prasību atmaksu vai līguma izpildi, (2) pret debitoru ierosināta lieta par maksātnespēju, (3) ir pamatoti iemesli, ka liek apšaubīt parāda atgūšanu. Debitoru parākus sadala grupās pēc to apmaksas vai izpildes termiņa kavējuma un atbilstoši tām nosaka uzkrājumu apmēru.

Pēc grāmatvedības uzskaites datiem NP 1.RNC samaksāto avansu atlikumi uz 2019.gada 31.decembri veido 3 997 218 *euro*²⁰ no tiem maksājumi kopumā 3 765 405 *euro* apmērā ir veikti laika posmā no 2009. gada līdz 2017.gadam (skat. 2.tabulu un 2. pielikumu) un tādējādi regulāri būtu vērtējams, vai nepastāv apstākļi, kas liek apšaubīt, ka darījumu partneris spēs izpildīt saistības. Tikai daļai no samaksātajiem avansiem ir izveidoti uzkrājumi (vērtības samazinājums) kopumā 8347 *euro* apmērā²¹.

2.tabula

Avansa maksājumu atlikumi uz 31.12.2019.

Saistību izveidošanās gads	Summa, euro
2009. – 2018.gadā veiktu avansa maksājumu atlikumi, no tiem:	3 765 405
2015. – 2019.gada avansa maksājumu atlikumi darījumos, kur līgumsaistību izpilde paredzēta 2020.gadā	231 812
Vērtības samazinājums 2009. – 2018.gada avansa maksājumiem	8 347
KOPĀ	3 997 218

Lielāko summu avansa maksājumu atlikumos uz 2019.gada 31.decembri veido 2009.gadā veikts avansa maksājums par Jūras novērošanas sistēmas (turpmāk – JNS) izveides II kārtu 3 279 259 *euro* apmērā. Minētās sistēmas izveide tiek īstenota kopš 2006.gada²². Revidentu vērtējumā nepastāv šaubas par to, ka objekts ir izveidots, jo sistēmu lieto²³. Tomēr tā uz 2019.gada 31.decembri aizvien nav nodota ekspluatācijā, jo ieilgusi ir JNS gala pieņemšanas – nodošanas dokumentācijas noformēšana.

JNS izveidi administrēja NSPA (*NATO Support and Procurement Agency*)²⁴, bet projekta īstenotājs bija INDRA Sistemas S.A. (Spānija). Kopš 2011.gada 6.jūnija Aizsardzības ministrijā darbojās JNS ieviešanas un dokumentācijas izvērtēšanas komisija. 2012.gada 21.augustā Aizsardzības ministrijas pieņēma 11 no kopumā paredzētajiem 13 tehniskās novērošanas punktiem, aparāturu un standarta programmatūru. Kopš 2012.gada 21.augusta NSPA ar INDRA S.A. veica kļūdu novēršanas plānu īstenošanu un divu atlikušo tehniskās novērošanas torņu izbūvi.

Viens no priekšnoteikumiem JNS projekta noslēgumam bija JNS licences līguma noslēgšana starp NP 1.RNC (kā JNS gala lietotāju) un INDRA S.A. Minētais līgums starp 1.RNC un INDRA S.A. tika parakstīts 2018.gada 17.maijā, savukārt JNS gala pieņemšanas – nodošanas dokumentācijas saskaņošana ar NSPA norisinājās līdz 2019.gada oktobrim. Aizsardzības ministrijas projekta vadītājas vērtējumā no juridiskā viedokļa, kā arī atbilstoši līguma nosacījumiem, JNS projekts uzskatāms par pilnībā pabeigtu, kad NSPA nodod Aizsardzības ministrijai atlikušo JNS daļu un tiek parakstīts akts (*Statement of Acceptance*) par visu projekta kopumu, ietverot pielikumu – *Financial Closure Report* par finansēm²⁵. NSPA 2020.gada 26.martā ir parakstījusi JNS gala pieņemšanas – nodošanas dokumentāciju, bet Aizsardzības ministrija to izdarīs tuvākajā laikā pēc dokumentu oriģinālu saņemšanas. JNS sistēma faktiski tiek lietota, ko apliecina Nacionālo bruņoto spēku 2018. un 2019.gada konsolidēto pārskatu vadības ziņojumos norādītie jūras novērošanas pasākumu rezultāti.

Revidentu vērtējumā jau 2018.gadā pēc JNS licences līguma noslēgšanas bija nepieciešams izvērtēt, vai 2009.gadā veiktais maksājums 3 279 259 *euro* apmērā aizvien ir uzrādāms avansa maksājumu sastāvā, ņemot vērā, ka nav šaubu par to, ka sistēma ir izveidota, kā arī ir noslēgts minētais līgums. Šī pēc vērtības būtiskā maksājuma uzrādīšana īstermiņa prasību sastāvā rada nepatiesu priekšstatu par šo pārskata posteni.

Normatīvais akts²⁶ nosaka, ka budžeta iestāde izvērtē katru darījumu un, ņemot vērā darījumu ekonomisko būtību un to saistību ar citiem darījumiem. Tāpat noteikts²⁷, ka par aktīviem atzīst resursus, ko pagātnes notikumu rezultātā kontrolē budžeta iestāde un kuru vērtību var ticami novērtēt

un ar kuriem var nodrošināt budžeta iestādes (valsts, nozares vai pašvaldības) funkciju izpildi, īstenojot valsts politiku. Tāpat atzīstot aktīvu ņem vērā to, ka budžeta iestādei ir kontrole pār aktīvu – tā savu mērķu sasniegšanai var lietot aktīvu, var liegt vai kā citādi regulēt trešo personu piekļuvi tam²⁸.

Revīzijas laikā revidenti vērsa Aizsardzības ministrijas uzmanību uz to, ka nepastāvot šaubām par JNS lietošanu, darījuma uzskaitīšana kā priekšapmaksa kontā *1289 Pārējie avansa maksājumi* rada nepatiesu priekšstatu par šo pārskata posteni. Revīzijas laikā avanss tika pārgrāmatots ilgtermiņa ieguldījumu izveidošanas kontā.

Minētā situācija ilustrē to, ka savlaicīgai un kvalitatīvai grāmatvedības uzdevumu izpildei ir būtiski saņemt informāciju no projekta vadītāja un/vai citām līgumsaistību izpildē iesaistītajām pusēm.

Tomēr bez iepriekš minētā problemātiskā gadījuma uzskaitē ir vēl arī citi sen (no 2009.gada līdz 2017.gadam) veikti maksājumi 486 146 *euro* apmērā, no tiem divos gadījumos piegādātāji saistības izpildījuši 2020.gada februārī – par 2015.gadā komersantam veikto avansa maksājumu par turbīnas remontu 49 543 *euro* apmērā un 2017.gadā veikto avansa maksājumu par kuģa remontu un rezerves daļām 426 935 *euro* apmērā. Bez tam uzskaitīti vēl vairāki maksājumi kopumā 9668 *euro* apmērā, kam uzkrājumi (vērtības samazinājums) izveidoti daļēji.

Iepriekš 2013. un 2017.gada pārskata revīzijās²⁹ Valsts kontrole bija vērsusi NP 1.RNC uzmanību uz to, ka netiek ievēroti Ministru kabineta noteikumi³⁰. Aizsardzības ministrija ir noteikusi, ka gada slēguma inventarizācijā ir jāveic prasību un samaksāto avansu inventarizācija, izvērtējot katru debitoru un darījumu un novērtējot objektīvos pierādījumus prasību saņemšanai un samaksāto avansu izpildei³¹. Revīzijā konstatētais liecina par to, ka NP 1.RNC to neievēro, jo inventarizācijas dokumenti šādas norādes nesatur. 2019.gada slēguma inventarizācijas aktos³² ir iekļauta vien vispārīga informācija – komersanta nosaukums, debitora parāda rašanās datums, veikto maksājumu rekvizīti (rēķina, maksājuma uzdevuma numurs, datums, summa). Šajā gadījumā inventarizācijas dokumentos, kas sagatavoti pēc stāvokļa uz 2019.gada 1.oktobri, būtu jāatspoguļojas veiktajam izvērtējumam attiecībā uz 2015.gadā veikto avansa maksājumu par turbīnas remontu 49 543 *euro* apmērā un 2017.gadā veikto avansa maksājumu par kuģa remontu un rezerves daļām 426 935 *euro* apmērā, tomēr dokumentos nav norādīti apsvērumi par to, kāpēc šajos gadījumos uzkrājumi nebūtu jāveido. Kā iepriekš minēts, piegādātāji saistības nokārtoja revīzijas laikā, 2020.gada februārī, un šis fakts sakrita ar brīdi, kad revidenti kārtējo reizi sāka izrādīt interesi par uzkrājumu veidošanu šaubīgiem debitoriem.

Revidenti vērs uz uzmanību, ka jau revīzijā par 2013.gada pārskatu NP 1.RNC tika aicināts veikt neizpildīto saistību izvērtējumu vairākiem sadarbības partneriem, kas joprojām uz 2019.gada 31.decembri atrodami īstermiņa prasību sarakstā. Piemēram, attiecībā uz komersantu, kam 2011.gadā bija izveidojusies pārmaksa 698 *euro* apmērā, NP 1.RNC revidentiem 2014.gada 31.martā skaidroja³³, ka *komersants parādam piekrīt un mutiski visu laiku sola atmaksāt, tāpēc uzkrājumus neveido, un ja komersants parāda summu atzīst (ir salīdzināšanās akts), tad nav "apšaubāmās summas"*. Šim maksājumam tomēr 2014.gada 31.decembrī izveidoja uzkrājumus 80% apmērā no kopsummas (558 *euro*), bet 2020.gada martā NP 1.RNC Juridiskā nodaļa informēja³⁴, ka plānots gatavot dokumentus prasības pieteikumam tiesā, lai pārmaksu atgūtu.

Lai grāmatvedības uzskaitē un gada pārskatā prasības tiktu pareizi atspoguļotas, nepieciešamības gadījumā veidojot uzkrājumus šaubīgiem debitoriem, par grāmatvedības uzskaiti atbildīgajiem darbiniekiem ir jāveic avansa maksājumu izpildes uzraudzība. Tāpat arī gan iepirkumu procedūru un līgumu slēgšanā iesaistītajam personālam, kā arī attīstības projektu gadījumā – projekta vadītājam, ir jāveic līgumsaistību izpildes uzraudzība, lai iegādātās preces un pakalpojumi tiktu saņemti paredzētajā laikā un atbilstošā kvalitātē. Gan grāmatvedības darbinieki, gan līgumsaistību izpildes kontrolē iesaistītie darbinieki tiem uzdoto pienākumu izpildē var konstatēt problēmas un savlaicīgi ierosināt veikt pasākumus, lai novērstu zaudējumus valsts budžetam. Revīzijā NP 1.RNC konstatētais liecina par trūkumiem līgumsaistību izpildes kontrolē un savstarpējā sadarbībā kā starp NP 1.RNC un Jūras spēkiem, tā starp NP 1.RNC struktūrvienībām.

Ievērojot Standarta operacionālajās procedūrās noteikto³⁵ NP 1.RNC ir Jūras spēku Flotiles nodrošinājuma vienība un sniedz Jūras spēkiem tiešo atbalstu *savlaicīga un likumīga finansējuma nodrošināšanā un Jūras spēku Flotiles struktūrvienību finanšu līdzekļu apgūvē, uzskaitē un kontrolē (atbilstoši Jūras spēku Flotiles iesniegtajiem plāniem)*. Visa veida materiāltehnisko līdzekļu un pakalpojumu iegādes veic NP 1.RNC, un materiāltehnisko līdzekļu piegāde notiek caur NP 1.RNC noliktavām, bet atsevišķos gadījumos, tieši kuģim vai Jūras spēku apakšvienībai³⁶. Standarta operacionālās procedūrās definē administratīvās procedūras nodrošinājuma sniegšanā, iepirkumu procesa organizēšanā, materiāltehnisko līdzekļu uzskaitē u.c. Attiecībā uz iepirkumu organizēšanu tiek paredzēta par iegādi atbildīgās amatpersonas nozīmēšana no NP 1.RNC un Jūras spēku flotiles kā centralizēto, tā decentralizēto iepirkumu gadījumā³⁷. Standarta operacionālajās procedūrās nav ietverti sadarbības aspekti attiecībā uz iepirkumu rezultātā noslēgto līgumu izpildes kontroli. Ir vien paredzēts, ka NP 1.RNC Apgādes daļa pēc Jūras spēku Flotiles pieprasījuma informē Jūras spēku Flotili par saņemtajiem materiāltehniskajiem līdzekļiem³⁸.

NP 1. RNC ir izdoti noteikumi³⁹, kas nosaka kārtību, kādā NP 1.RNC veic iepirkumus Jūras spēku un NP 1.RNC vajadzībām. Atbilstoši NP 1.RNC noteikumiem⁴⁰, lai veiktu iepirkumu izpildes kontroli pēc iepirkuma līguma noslēgšanas, noslēgtā līguma kopija tiek nosūtīta visām iepirkumā iesaistītajām pusēm, tajā skaitā NP 1.RNC iepirkumu atbildīgajai personai, lietotāja vienības (attiecīgi – NP 1.RNC vai Jūras spēku Flotiles) Apgādes daļai un Jūras spēku pārstāvim, kurš piedalījās iepirkumu komisijas darbā⁴¹. NP.1.RNC Līgumu un iepirkumu sektoram ne retāk kā vienu reizi mēnesī jāinformē par decentralizēto iepirkumu izpildi⁴². Atbilstoši noteiktajām kompetencēm⁴³ NP.1.RNC Līgumu un iepirkumu sektoram ir jānodrošina ne tikai NP 1. RNC un Jūras spēku iepirkumu procedūru dokumentācijas sagatavošana un iepirkuma procedūras veikšana, bet arī noslēgto līgumu izpildes kontrole un iepirkumu plānošanas uzraudzība.

Veicot 2019.gada pārskata revīziju, izlases veidā pārbaudot 23 noslēgtos līgumus⁴⁴ par materiāltehnisko līdzekļu piegādi revidenti četros gadījumos konstatēja, ka netiek ievēroti preču piegādes termiņi (skat. 3. tabulu). Preču piegāde var tikt kavēta līdz pat 90 dienām.

3.tabula

Jūras spēku vajadzībām nepieciešamo preču piegādes termiņu kavēšana

N.p.k.	Piegādātājs	Līguma priekšmets	Samaksātais avanss	Līgumā noteiktais termiņš	Piegāde	Kavējuma dienas
1	Sprinkler Service SIA	projekta izstrāde ugunsdzēsības sistēmas izveidei kuģim	nav	08.11.2019.	20.12.2019.	42
2	Laivu depo SIA	krasta elektroapgādes kabeļu iegāde	20% 2 340 euro	18.01.2020.	26.02.2020.* nav piegādāts	73 **
3	MON projekts SIA	karstā ūdens boileru iegāde	20% 5 203 euro	30.08.2019.	18.12.2019.	18
4	SOL S SIA	apkures sistēmas projekta izstrāde un uzstādīšana	nav	28.08.2019.	28.11.2019.	90

*sagatavots akts par neatbilstošu preču kvalitāti

** revidentu aprēķins uz 31.03.2020. (preces nav saņemtas)

Gadījumos, kad netika veiktas preču piegādes saskaņā ar noslēgto līgumu, NP 1.RNC Līgumu un iepirkumu daļai bija jāinformē par to atbildīgo darbinieku. Saskaņā ar līgumos noteikto par piegādātāja un pasūtītāja atbildību⁴⁵, iepirkuma atbildīgajam ir jārisina visi jautājumi saistībā ar līguma savlaicīgu izpildi, atbilstošu preču kvalitāti un jākomunicē ar pasūtītāju, ja ir radusies situācija, kad preces var netikt piegādātas savlaicīgi. Revidenti neieguva pierādījumus tam, ka NP 1.RNC vai Jūras spēki regulāri veic darbības, uzraugot līgumu termiņu ievērošanu un izpildi. Tikai vienā no revīzijas izlasē konstatētajiem četriem gadījumiem, kad piegādes termiņi nebija ievēroti, NP 1.RNC Līgumu un iepirkuma daļa bija centusies noskaidrot iemeslus preču piegādes termiņu kavēšanai, sazinoties ar pasūtītāju (līgums par krasta elektroapgādes kabeļu iegādi kuģiem). Par līguma saistību neizpildi konkrētajā gadījumā NP 1.RNC Līgumu un iepirkumu daļa par iepirkumu atbildīgo amatpersonu nebija informējusi. Esam konstatējuši, ka arī līgumos paredzētie nosacījumi attiecībā uz līgumsodu piemērošanu, ja prece netiek piegādāta noteiktajā termiņā, netiek izmantoti.

Gadījumos, kad piegādātājs kavē līgumsaistību izpildi, par līguma izpildi atbildīgajiem informācija būtu jāsniedz arī grāmatvedībai, jo, kā jau iepriekš šajā ziņojumā minēts, normatīvie akti nosaka⁴⁶, ka pārskata gada beigās ir jānovērtē visas prasības un samaksātos avansus, nepieciešamības gadījumā atzīstot prasību un samaksāto avansu vērtības samazinājumu. Ja grāmatvedībai nav nepieciešamās informācijas, tā nevar veikt atbilstošas korekcijas grāmatvedības uzskaitē.

Šāda problēma, piemēram, jau ir izpaudusies gadījumā, kad 2017.gadā par konteineru piegādi komersantam noslēgtā līguma ietvaros bija samaksāts avanss 3916 euro apmērā. Veicot finanšu revīziju par Aizsardzības ministrijas 2017.gada pārskata sagatavošanas pareizību, revidenti konstatēja, ka 2017.gadā aizsardzības jomas iepirkumos ir piedalījies un uzvarējis komersants, kuram

2018.gada janvārī pasludināts maksātnespējas process. Veicot padziļinātu Nacionālo bruņoto spēku vienību grāmatvedības datu analīzi revidenti konstatēja, ka 2017.gadā minētais komersants bija saņēmis avansa maksājumus no trim Nacionālo bruņoto spēku vienībām, tajā skaitā NP 1.RNC. Visos gadījumos komersants līgumsaistības neizpildīja, pārkāpjot iepirkuma līguma nosacījumus attiecībā uz preces piegādes termiņiem. Jau 2017.gada decembrī NP 1.RNC iesniedza prasības pieteikumu tiesā nolūkā piedzīt samaksāto avansu, savukārt 2019.gada 18.janvārī stājās spēkā tiesas lēmums lietā Nr.C26084118 par šī komersanta likvidāciju. Neraugoties uz visu iepriekš minēto, NP 1.RNC grāmatvedības reģistros joprojām 2019.gada beigās tiek uzrādītas neizpildītas saistības ar minēto komersantu. Saskaņā ar grāmatvedības uzskaites kārtību⁴⁷, lēmumu par prasību norakstīšanu pieņem iestādes vadītājs vai minētajā gadījumā – vienības komandieris, ja prasības summa nepārsniedz 3000 euro. Tikai pēc kārtējā revidentu pieprasījuma sniegt skaidrojumu par avansa atlikumu uz 2019.gada 31.decembri, NP 1.RNC Juridiskā daļa, 2020.gada 13.janvārī iesniedza NP 1.RNC vadībai ziņojumu⁴⁸ par samaksātā avansa norakstīšanu izdevumos. Saskaņā ar NP 1.RNC Juridiskās nodaļas 2020.gada 31.martā sniegto informāciju *2020.gada 5.martā prasība pret komersantu⁴⁹ ir norakstīta. Zaudējumu piedziņa saskaņā ar tiesību normām ir neiespējama, jo parādnieks ir likvidēts.*

Revīzijā konstatētais liecina, ka iekšējie normatīvie akti, piemēram, par savstarpējo sadarbību starp NP 1.RNC un Jūras spēkiem un NP 1.RNC struktūrvienību (piem. grāmatvedības un Juridisko nodaļu) sadarbību būtu jāpilnveido, aktualizējot noteiktās procedūras. Ir redzams, ka savstarpējā komunikācijas starp struktūrvienībām nav pietiekama un būtu uzlabojama. Tāpat būtu jāpilnveido iekšējās kontroles procedūras attiecībā uz līgumsaistību izpildi.

RVS HORIZON funkcionalitāte ir papildināta ar Līgumu moduli⁵⁰, kas ļauj visus noslēgtos līgumus un to pamatnosacījumus fiksēt programmā. Tas ir sistēmas papildmodulis, kas paredzēts kā papildinājums debitoru/kreditoru uzskaitē un vadības grāmatvedībai. Līgumu uzskaites moduli izmanto apgādes līgumu uzskaitē un analīzei. Revīzijā konstatēts, ka NP 1.RNC Līgumu un iepirkumu sektorā, kas atbild par noslēgto līgumu izpildes kontroli, šī funkcionalitāte netiek izmantota. NP 1.RNC Līgumu un iepirkumu sektorā nav arī cita veida reģistru, kas ļautu operatīvi iegūt informāciju par līguma izpildes virzību.

2. Pārskata daļa – Krājumi

Inventarizācijas būtība nav tikai pārbaudīt, vai iegādātā manta joprojām atrodas noliktavā un nomenklatūru skaits sakrīt ar grāmatvedības uzskaiti, bet arī novērtēt tās pilnvērtīgumu un kvalitāti. Savukārt inventarizācijas akts nav tikai formālu darbību apliecinošs dokuments, ko uzrādīt revidentiem, bet gan būtisks informācijas avots iestādes vadītājam tālāku lēmumu pieņemšanai. Revidenti vērs uzmanību, ka neievērojot normatīvo aktu⁵¹ prasības attiecībā uz slēguma procesiem un darbībām, kas jāveic apkopojot inventarizācijas rezultātus, var tikt pieļauts risks ne tikai attiecībā uz materiālo vērtību grāmatvedības uzskaites pareizību, bet ar materiālajām vērtībām var tikt veiktas nelikumīgas darbības, kas Nodrošinājuma pavēlniecībā ir apliecināties vairākās situācijās, par ko ir uzsākti kriminālprocesi. Pozitīvi, ka veicot materiālo vērtību eksistences pārbaudi NP 1.RNC, netika

konstatētas neatbilstības un speciālā militārā inventāra (ieroči, munīcija) un pamatlīdzekļu atlikumi noliktavās atbilda grāmatvedības uzskaitē. Vienlaikus attiecībā uz medikamentu inventarizēšanu revidenti konstatēja *formālu* pieeju. Par lietošanai nederīgiem medikamentiem, kuriem derīguma termiņi ir beigušies 2017., 2018. un 2019.gadā, komisija ne tikai nebija veikusi piezīmes ar priekšlikumiem par to norakstīšanu, bet bija parakstījusi aktu, atzīstot, ka šie krājumi ir vēl lietojami. Tas liecina, ka inventarizācijas komisija pēc būtības nebija iedziļinājusies medikamentu kvalitāti (derīgumu) raksturojošos aspektos, nesaskatot nepeiciešamību vērst iestādes vadītāja uzmanību uz šo faktu. To pašu var attiecināt uz noliktavu, kurā paaugstināta mitruma apstākļos vairākus gadus glabājas datortehnika. Arī šajā gadījumā nav atzīmju vai priekšlikumu par nepieciešamo rīcību, lai, piemēram, rastu citu vietu tehnikas, kuras iegādes vērtība kopumā ir tupat 57,5 tūkstoši *euro*, uzglabāšanai. Minētajā noliktavā tāpat ilgstoši tiek uzglabāti citi pamatlīdzekļi un krājumi, kuru iegādes vērtība kopumā ir ap 200 tūkstošus *euro*. Pie konstatētajiem trūkumiem jāmin arī fakts, ka uz kuģiem tiek uzglabāti lietošanai nederīgie pamatlīdzekļi, tos nenorakstot no uzskaites. Atsevišķos gadījumos ir pieļautas kļūdas uzskaitē, komplektējot pamatlīdzekļus no uzskaites nenorakstot krājumu vienības (piem. datoru komponentes saglabājas uzskaitē kā neizlietoti krājumi u.c.).

Prasība veikt inventarizāciju, nosakot mantas un lietojumā esošās mantas apjomu dabā, salīdzinot debitoru un kreditoru prasījumu un saistību summas, izriet no likuma “Par grāmatvedību”, Ministru kabineta noteikumiem Nr.585 “Noteikumi par grāmatvedības kārtošānu un organizāciju”, speciāli valsts budžeta iestādēm par grāmatvedības uzskaiti izstrādātiem Ministru kabineta noteikumiem⁵², kā arī Aizsardzības ministrijas grāmatvedības politikas⁵³, kā arī pašā NP 1.RNC noteiktās inventarizācijas veikšanas kārtības⁵⁴. Esošās mantas apjoma noteikšana dabā ietver šo objektu daudzuma, lietošanas ilguma un pilnvērtīguma (kvalitātes, derīguma) novērtēšanu ar vispārīgi izmantojamiem paņēmieniem (apskatot, saskaitot, nosverot, izmērot) vai, ja nepieciešams, ar speciāliem paņēmieniem (piemēram, veicot tehniskos aprēķinus, pieaicinot ekspertus u.c.). Inventarizācijas rezultātus ieraksta inventarizācijas sarakstos. Pēc attiecīgo objektu inventarizācijas pabeigšanas inventarizācijas komisija iestādes vadītājam iesniedz sagatavotos inventarizācijas sarakstus kopā ar attiecīgiem skaidrojumiem, priekšlikumiem un citiem dokumentiem, kas iegūti vai sagatavoti inventarizācijas gaitā. Inventarizācijā konstatētās novērtējuma starpības, ķermenisko lietu vienību skaita starpību vai to zudumus bojāšanās, morālās novecošanās vai citu iemeslu dēļ ieģrāmato saskaņā ar iestādes vadītāja norādījumiem. Tātad inventarizācija ir viens no instrumentiem, ko vadītājs var izmantot tālāku lēmumu pieņemšanā, ja vien tā ir veikta, pēc būtības izvērtējot objektu eksistenci un kvalitāti, un savu vērtējumu iekļaujot inventarizācijas rezultātā sagatavotajos dokumentos.

2019.gada pārskata revīzijas ietvaros revidenti veica materiālo vērtību eksistences pārbaudi dabā šādos objektos – Jūras spēku kuģis A-53 “Virsaitis”, Jūras spēku kuģis P-08 “Jelgava”, Jūras spēku kuģis M-04 “IMANTA”, Jūras spēku kuģis P-06 “Cēsis”, NP 1.RNC materiāltehnisko līdzekļu (kuģu apgādes) noliktava, Klasificētā speciālā militārā inventāra noliktava – Ieroču istaba, salīdzinot ar RVS *HORIZON* uz 2020.gada 27.februārī reģistrēto informāciju. Par veiktajām pārbaudēm sastādīti akti⁵⁵.

Veicot materiālo vērtību pārbaudes dabā (ieroči, munīcija, datortehnika, inventārs, medikamenti, rezerves daļas) un salīdzinot atlikumu uz kuģiem un noliktavās atbilstību RVS *HORIZON* datiem,

neatbilstības netika konstatētas, taču konstatēti gadījumi, kad netiek ievērotas normatīvo aktu⁵⁶ prasības attiecībā uz krājumu patiesās vērtības uzrādīšanu grāmatvedības uzskaitē. Tāpat konstatēti trūkumi, kas saistīti ar materiālo vērtību inventarizāciju veikšanu un/vai tajās konstatēto rezultātu izmantošanu tālāku vadības lēmumu pieņemšanā.

Pārbaudēs uz Jūras spēku kuģiem A-53 “Virsaitis”, P-08 “Jelgava”, M-04 “IMANTA”, P-06 “Cēsis” un Klasificētā speciālā militārā inventāra noliktavā - Ieroču istaba attiecībā uz krājumu patiesās vērtības uzrādīšanu grāmatvedības uzskaitē konstatētais

Veicot pārbaudes konstatēts:

- ❖ neievērojot normatīvajos aktos noteikto⁵⁷, krājumu vērtība netiek atzīta izdevumos, kad tos izlieto – neveicot datoru defektāciju, tajā nomaina rezerves daļas⁵⁸, kas vēlāk netiek norakstītas un grāmatvedības uzskaitē saglabājas kā jaunas detaļas (krājumu rezervē) 30 euro vērtībā;
- ❖ neievērojot normatīvajos aktos noteikto⁵⁹ netiek nodrošināta inventāra uzskaitē daudzuma vienībās – materiālās vērtības⁶⁰ 151 euro vērtībā, kas pēc grāmatvedības uzskaites datiem nav izsniegtas lietošanā, faktiski tiek lietotas darbības nodrošināšanai;
- ❖ neievērojot normatīvajos aktos noteikto⁶¹, lietošanai nederīgi materiāltehniskie līdzekļi netiek izslēgti no uzskaites – uzskaitē esošās materiālās vērtības⁶² 1007 euro vērtībā, kuras nav derīgas lietošanai dēļ fiziskiem vai citiem defektiem, nav norakstītas un tiek uzglabātas uz kuģiem A-53 “Virsaitis”, P-08 Jelgava, M-04 “IMANTA” atsevišķās telpās⁶³.

NP 1.RNC materiāltehnisko līdzekļu (kuģu apgādes) noliktavā konstatētais

Arī, pārbaudot inventāra un pamatlīdzekļu atlikumu NP 1.RNC materiāltehnisko līdzekļu (kuģu apgādes) noliktavā atbilstību RVS HORIZON datiem, neatbilstības netika konstatētas. Vienlaikus ir konstatēti apstākļi, uz ko revidenti vēlas vērst uzmanību.

Vizuāli novērtējot noliktavas telpu tehnisko stāvokli, konstatēts kritisks telpu stāvoklis, ko ietekmē paaugstinātā mitruma līmenis. Ņemot vērā, ka noliktavā lielā daudzumā tiek uzglabāta datortehnika un papīra izstrādājumi, mitrums var rādīt kaitējumu un ietekmēt uzglabāto materiāltehnisko līdzekļu kvalitāti. Šajā noliktavā ilgstoši glabājas, piemēram:

- ❖ A līmeņa TEMPEST datori⁶⁴ 10 gab. kopā 45 941,26 euro vērtībā (noliktavā saņemšanas datums 14.08.2017.) – atbilstoši NP 1.RNC Sakaru un informācijas tehnoloģijas daļas skaidrojumiem, *MTL bija iegādāti akreditējam telpām Sakaru operāciju centra darbam ar klasificēto informāciju. Ņemot vērā, ka telpas nav akreditētas, datortehnika netiek lietota;*
- ❖ A līmeņa TEMPEST printeri⁶⁵ 4 gab. kopā 11 540,48 euro vērtībā (noliktavā saņemšanas datums 14.08.2017.) – atbilstoši NP 1.RNC Sakaru un informācijas tehnoloģijas daļas skaidrojumiem, *MTL bija iegādāti akreditējam telpām Sakaru operāciju centra darbam ar klasificēto informāciju. Ņemot vērā, ka telpas nav akreditētas, datortehnika netiek lietota.*

Lai gan kopš 2017.gada iepriekš minētā datortehnika glabājas tam nepiemērotās telpās, 2019.gada slēguma inventarizācijas laikā sagatavotajos aktos nav norāžu par šī fakta ietekmi. Kā iepriekš minēts, inventarizācijas būtība nav tikai pārbaudīt, vai iegādātā tehnika joprojām atrodas noliktavā un skaits sakrīt ar grāmatvedības uzskaiti, bet arī novērtēt tās pilnvērtīgumu un kvalitāti. Šajā gadījumā, iespējams, tehniku jau pirms vairākiem gadiem būtu bijis jāpārvieta uz uzglabāšanai piemērotākām telpām. 2020.gada 27.februārī joprojām datortehnika glabājas telpās ar paaugstinātu mitruma līmeni,

tai pat laikā, piemēram, attiecībā uz citu tehniku – Navigācijas datoru⁶⁶, kas noliktavā saņemts 2019.gada aprīlī, pieņemts lēmums to uzglabāt atsevišķi no citiem krājumiem – kabinetā, jo tur ieslēgta apkure un mitruma līmenis ir zemāks. Revidentiem apmeklējuma laikā atbildīgais par noliktavu skaidroja, ka *par navigācijas datora uzglabāšanu saņemti atbildīgo par iegādi norādījumi, ka datoru nevar uzglabāt mitrumā.*

NP 1.RNC vadības ziņojumos par gada pārskatiem laika posmā no 2016. līdz 2019. gadam vairākkārt ir bijis norādīts uz NP 1.RNC materiāltehnisko līdzekļu uzglabāšanas noliktavu, boksu un telpu kritisko stāvokli. Vienlaikus revīzijā konstatēts, ka Valsts aizsardzības militāro objektu un iepirkumu centra 1.Reģionālās pārvaldes, kas nodrošina nekustamo īpašumu apsaimniekošanu un veic ēku tehniskā stāvokļa novērtējumu Liepājas reģionā⁶⁷, rīcībā ir informācija tikai par pārtikas noliktavas kritisko stāvokli, kurai 2020.gada 18.februārī veikta apsekošana⁶⁸ un pašlaik norisinās iepirkums par telpu remontdarbu veikšanu.

Tāpat pārbaudes laikā konstatēts, ka noliktavā ilgstoši tiek uzglabāti pamatlīdzekļi, kuru iegādes vērtība ir kopumā 102 897 *euro*, tajā skaitā tehnika, kas iegādāta 2017. un 2018.gadā. Piemēram, bez datortehnikas, kas noliktavā saņemta 2017.gadā un paredzēta klasificētās informācijas apstrādei, noliktavā glabājas trauku mašīna⁶⁹ 3196,82 *euro* vērtībā (saņemta noliktavā 2018.gada 28.jūnijā) un cita tehnika, (virtuves tehnika, monitori, kuģa nepārtrauktas elektrobarošanas avoti u.c.), skat. 3.pielikumā. Līdzīga situācija ir ar krājumiem. Arī krājumi, tostarp kancelejas preces, kas noliktavā saņemti laika posmā no 2008.gada līdz 2018.gadam un līdz šim nav izsniegti lietošanā, šajā noliktavā ir kopsummā par 109 550 *euro*. Normatīvie akti nenosaka ierobežojumus materiāltehnisko līdzekļu atlikumiem, tomēr ir ieteicams atturēties no tādu materiālo vērtību iegādes, kas ilgstoši uzglabājot zaudē kvalitāti un/vai garantijas.

Attiecībā uz medikamentu uzskaiti konstatētais

Normatīvais akts⁷⁰ nosaka, ka pārskata perioda beigās budžeta iestāde apkopo grāmatvedības uzskaites informāciju no slēguma procesiem, tajā skaitā inventarizācijām. Ja inventarizācijas komisija konstatē, ka noliktavā esošie materiāltehniskie līdzekļi bojāti vai tiem beidzies derīguma termiņš, komisijai jāsniedz priekšlikums par to turpmāko izmantojumu⁷¹.

Normatīvais akts⁷² nosaka, ka lietošanai nederīgos krājumus no grāmatvedības uzskaites izslēdz ar iestādes vadītāja apstiprinātas komisijas sagatavotu norakstīšanas aktu. Medikamentu un pārtikas preču vērtību atzīst pamatdarbības izdevumos tajā periodā, kurā tos faktiski izlieto.

NBS komandieris ir apstiprinājis arī speciālus noteikumus⁷³, kuros ir noteikta medicīnas līdzekļu saņemšanas, glabāšanas, lietošanas, norakstīšanas un uzskaites kārtība NBS vienībās un apakšvienībās. Noteikts⁷⁴, ka nederīgos ārstniecības līdzekļus noraksta ne vēlāk kā līdz nākamā mēneša 15.datumam, sastādot to norakstīšanas aktu.

NP 1.RNC krājumus uzskaita, izmantojot *RVS HORIZON* uzskaites sistēmu⁷⁵, kurā uzkrāj informāciju par visiem konkrētās preces parametriem, piemēram par preces saņemšanas laiku, derīguma termiņiem u.c.

Revīzijā veikta ārstniecības līdzekļu atlikumu pēc stāvokļa uz 2019.gada 31.decembri derīguma termiņu pārbaude. Konstatēts, ka NP 1.RNC noliktavās pēc *RVS HORIZON* datiem kopumā atlikumā uz 2019.gada 31.decembri ir medikamenti ar nederīgiem termiņiem 4528 *euro* vērtībā.

Lai pārbaudītu, vai informācija par tādu medikamentu esamību ir iekļauta inventarizācijas aktā, tika salīdzināti *RVS HORIZON* dati ar “Krājumu inventarizācijas sarakstiem”⁷⁶. Konstatēts, ka gada inventarizācijas laikā inventarizācijas komisija nav veikusi piezīmes ar priekšlikumiem par medikamentu, kuriem derīguma termiņi ir beigušies 2017., 2018., un 2019.gadā, utilizāciju vai norakstīšanu. Savukārt, krājumu inventarizācijas saraksta beigās, kura patiesumu un pareizību ir apliecinājusi inventarizācijas komisija un noliktavu atbildīgās personas, ir piezīme – *inventarizācijas sarakstā minētajos krājumos uzskatītais inventārs kalpos vēl gadu*.

Revīzijas laikā pēc revidentu uzaicinājuma visi nederīgie medikamenti uz 2020.gada 27.februāri tika norakstīti.

Revidenti vērš uzmanību, ka, neievērojot normatīvā akta⁷⁷ prasības attiecībā uz slēguma procesiem un darbībām, kas jāveic apkopojot inventarizācijas rezultātus, var tikt pieļauts risks, ka *RVS HORIZON* uzrādītā informācija par materiālo vērtību atlikumiem nav pareiza. Formāla inventarizāciju veikšana, kad inventarizācijas komisija pēc būtības nepārlicinās par materiālo vērtību skaita, tehniskā stāvokļa u.c. parametru atbilstību grāmatvedības uzskaitē un/vai faktiskajai situācijai var novest pie materiālo vērtību zudumiem. Piemēram, 2018.gada pārskata revīzijā Valsts kontrole par Aizsardzības ministrijas konsolidēto gada pārskatu sniedza atzinumu ar iebildī, jo nevarēja iegūt pietiekamus un atbilstīgus revīzijas pierādījumus par Nacionālo bruņoto spēku Nodrošinājuma pavēlniecības bilanci norādīto krājumu vērtību un to izmaiņām 2018.gada 31.decembrī saistībā ar uzsāktajiem kriminālprocesiem. Nacionālo bruņoto spēku Militārās policijas Izmeklēšanas dienesta lietvedībā atradās trīs kriminālprocesi, kas uzsākti par nelikumīgām darbībām ar Nacionālo bruņoto spēku Nodrošinājuma pavēlniecības materiāli tehniskajiem līdzekļiem, ko izraisīja nepilnības materiālo vērtību uzskaitē.

Revīzijas raksturojums

Revīzijas mērķis

Revīzijas mērķis ir pārbaudīt, vai Aizsardzības ministrijas konsolidētais 2019.gada pārskats visos būtiskajos aspektos sniedz skaidru un patiesu priekšstatu par Aizsardzības ministrijas finansiālo stāvokli, tā izmaiņām un Aizsardzības ministrijas darbības finansiālajiem rezultātiem un naudas plūsmu gadā, kas noslēdzās 2019.gada 31.decembrī, un vai tas ir sagatavots atbilstoši Latvijas Republikā spēkā esošo normatīvo aktu prasībām.

Revidējamās vienības un revidentu atbildība

Aizsardzības ministrijas vadība ir atbildīga par konsolidētā gada pārskata sagatavošanu atbilstoši Ministru kabineta 2018. gada 19. jūnija noteikumiem Nr.344 “Gada pārskata sagatavošanas kārtība” un tajā sniegtās informācijas patiesu uzrādīšanu saskaņā ar normatīvo aktu prasībām. Šī atbildība paredz izveidot, ieviest un uzturēt tādu iekšējās kontroles sistēmu, kura nodrošina konsolidētā gada pārskata sagatavošanu bez krāpšanas un kļūdu izraisītām neatbilstībām, kā arī izvēlēties un lietot piemērotu grāmatvedības politiku un, sagatavojot konsolidēto gada pārskatu, izvērtēt Aizsardzības ministrijas spēju turpināt darbību, ņemot vērā visu pieejamo informāciju par turpmākajiem iestādes plāniem, kas aptver vismaz 12 mēnešus pēc bilances datuma.

Valsts kontrole ir atbildīga par revīzijas vadību, pārraudzību, veikšanu, ziņojuma sagatavošanu un Valsts kontroles atzinuma sniegšanu, kas pamatojas uz revīzijas laikā gūtiem atbilstošiem, pietiekamiem un ticamiem revīzijas pierādījumiem. Revīzija veikta saskaņā ar starptautiskajiem publiskā sektora revīzijas standartiem, kuri atbilst augstāko revīzijas iestāžu starptautiskā kongresa atzītām un apstiprinātām prasībām attiecībā uz augstāko revīzijas iestāžu darbu un kuru atzīšanu Latvijā nosaka valsts kontrolieris.

Saskaņā ar šiem standartiem revīzijas grupa ievēro ētikas prasības un revīziju par gada pārskata sagatavošanu plāno un veic, lai iegūtu pietiekamu pārlicību, ka finanšu pārskatos nav būtisku kļūdu un neatbilstību un vadības ziņojumā iekļautā informācija nav būtiski atšķirīga no finanšu pārskatā iekļautās informācijas vai revīzijas laikā iegūtās citas informācijas vai arī kādā citā veidā tā nav būtiski sagrozīta.

Revīzijas pamatojums, apjoms un kritēriji

Finanšu revīzija “Par Aizsardzības ministrijas 2019.gada pārskata sagatavošanas pareizību” ir veikta, pamatojoties uz Valsts kontroles likuma 3.panta 2.punktu un Valsts kontroles Otrā revīzijas departamenta 2019.gada 3.septembra revīzijas grafiku Nr.2.4.1-36/2019.

Revīzijas gaitā Valsts kontrole veica pārbaudes procedūras par konsolidētā gada pārskata sagatavošanas un darījumu atbilstību Latvijas Republikā spēkā esošo normatīvo aktu prasībām. Revīzijā, izdarot profesionālus spriedumus un saglabājot profesionālo skepsi, revīzijas grupa:

- identificēja un novērtēja risku, ka finanšu pārskatos varētu būt būtiskas krāpšanas vai kļūdu izraisītas neatbilstības, izstrādāja un veica revīzijas procedūras, kuru mērķis ir mazināt šos riskus, kā arī ieguva revīzijas pierādījumus, kas sniedz pietiekamu un atbilstošu pamatojumu Valsts kontroles atzinumam;
- ieguva izpratni par revīzijai būtiskām revidējamās vienības iekšējām kontrolēm, lai izstrādātu un piemērotu pastāvošiem apstākļiem atbilstošas revīzijas procedūras, nevis lai sniegtu atzinumu par iekšējās kontroles sistēmas darbības efektivitāti;
- izvērtēja pielietoto grāmatvedības uzskaites politiku atbilstību un grāmatvedības aplēšu un ar tām saistīto vadības uzrādīto skaidrojumu pamatotību;
- izvērtēja vispārējo finanšu pārskatu struktūru un saturu, ieskaitot atklāto informāciju un skaidrojumus pielikumā, tostarp veica pārskata sakarību un pārskata datu atbilstības grāmatvedības uzskaites datiem pārbaudi, novērtēja vadības piemērotā darbības turpināšanas principa atbilstību un vērtēja, vai finanšu pārskati sniedz patiesu priekšstatu par pārskatā atklātajiem darījumiem un notikumiem;
- iepazinās ar vadības ziņojumu un izvērtēja, vai tajā iekļautā informācija nav būtiski atšķirīga no finanšu pārskatā iekļautās informācijas vai revīzijas laikā iegūtās citas informācijas vai arī kādā citā veidā tā nav būtiski sagrozīta;
- ieguva pietiekamus un atbilstošus revīzijas pierādījumus par revidējamās vienības konsolidācijā iesaistīto iestāžu finanšu informāciju.

Revīzija nodrošināja pietiekamu pamatu revīzijas starpziņojuma sagatavošanai.

Sektora vadītāja

I.Ozoliņa

Departamenta direktore

I.Grīnhofa

ŠIS DOKUMENTS IR ELEKTRONISKI
PARAKSTĪTS AR DROŠU ELEKTRONISKO
PARAKSTU UN SATUR LAIKA ZĪMOGU

1. pielikums Revīzijā NP 1.RNC veikto pārbaužu apjoms

Iestāde	Pārskata daļas
NP 1.RNC	▪ Ilgtermiņa ieguldījumi (EKK 5000, Nemateriālie ieguldījumi un avansi konts 1100 un 1180, pamatlīdzekļi un avansi konts 1200 un 1280); ▪ Pakalpojumi (EKK 2200), pakalpojumi, ko apmaksā noteikto funkciju ietvaros (EKK 2800); nākamo periodu izdevumi un avansi (konts 2400); ▪ Krājumi (EKK 2300, konts 2100), avansa maksājumi par krājumiem (konts 2180); ▪ Materiālo vērtību eksistences pārbaude dabā šādos objektos - Jūras spēku kuģis A-53 "Virsaitis", Jūras spēku kuģis P-08 "Jelgava", Jūras spēku kuģis M-04 "IMANTA", Jūras spēku kuģis P-06 "Cēsis", 1.RNC materiāltehnisko līdzekļu (kuģu apgādes) noliktava, Klasificētā speciālā militārā inventāra noliktava - Ieroču istaba ▪ Subsīdijas un dotācijas (EKK 3000). ▪ Gada pārskata sagatavošanas pārbaude, tajā skaitā Speciālā militārā inventāra pārklasifikācijas izvērtējums

2. pielikums Īstermiņa prasību atšifrējums uz 31.12.2019.

N.p.k.	Debitora nosaukums	Piezīmes	Saistību izveidošanās gads	Summa, euro	Aprēķināts vērtības samazinājums, euro
1	Ministry of Defence Defence Central Payments Office	pārmaksa	2009	4 841	3 873
2	Latvijas Pasts, Valsts akciju sabiedrība	pakalpojumu priekšapmaksa	2009	213	
3	NAMSA Nato Maintenance and Supply agency	JNS sistēmas izveide ⁷⁸	2009	3 279 259	
4	TOPERS SIA	pārmaksa, tiek gatavots pieteikums tiesā	2011	698	558
6	Jaunoši Ltd SIA	līguma ietvaros par konteineru iegādi, zaudēts parāds	2017	3 916	3 916
7	Stork Turbo Service B.V.	līguma ietvaros par turbīnas remontu	2015	49 543 ⁷⁹	
8	MOTORS GRUPA & KO SIA	Līguma ietvaros par kuģa remontu un rezerves daļām	2017	426 935 ⁸⁰	
9	Confvents SIA	par dalību konferencē	2019	50	
10	Epion SIA	līgumu ietvaros par zemūdens grunts izskalošanas inventāru un zemūdens atšāvēja iegādi	2019	10 910	
11	LAIVU DEPO SIA	līgumu ietvaros par tauvu un elektroapgādes kabeļu iegādi	2019	8 691	
12	NAMSA Nato Maintenance and Supply agency	administrācijas izmaksas, dalības maksa	2019	34 095	
13	RDA hotel SIA	par ēdināšanas pakalpojumiem	2019	140	
14	ZOMMERS SIA	līgumu ietvaros par darba tērpiem ar pozitīvu peldspēju un strūklas veidošanas formu	2019	17 927	
15	Nato Support and Procurement agency	par degvielu un pārtiku	2019	160 000	
KOPĀ				3 997 218	8 347

3.pielikums Pamatlīdzekļu un krājumu atlikumi NP 1.RNC materiāltehnisko līdzekļu (kuģu apgādes) noliktavā uz 31.12.2019.

Pamatlīdzekļu atlikumi NP 1.RNC materiāltehnisko līdzekļu (kuģu apgādes) noliktavā⁸¹

Statuss	Uzskaites vērtība, euro	Piemēri
KOPĀ:	693 574	
Ieviesti ekspluatācijā	269 725	
Nav ieviesti ekspluatācijā*:	423 849	
2014.gads	2 137	Strāvas kņables, izolācijas testeris
2015.gads	3 257	Barogrāfi ar aksesuāriem, nestuves, muguras imobilizācijas dēlis
2016.gads	1 112	Fenders, monitori
2017.gads	69 787	Seifi, lukturi, printeri A līmeņa, dators galdi B līmeņa, dators galdi A līmeņa, ģenerators, komutators
2018.gads	26 604	Kuģa nepārtrauktās elektrobarošanas avoti, virtuves tehnika (blenderis, mikseris, gaļas mašīna, trauku mašīna, panna), strāvas filtri, telefons IP B līmeņa, skeneris A līmeņa
2019.g. I pusgads	13 956	Maršrutētāji, navigācijas dators, veļas žāvētāji, portatīvais dators
2019.g. II pusgads	306 996	Karstā ūdens boileri, kopētāji, datori, radio uztvērēji, portatīvie datori, ieroču kastes, komutatori, konteineri u.c.

*sadalījums pa gadiem, kad materiāltehniskie līdzekļi saņemti noliktavā

Inventāra atlikumi NP 1.RNC materiāltehnisko līdzekļu (kuģu apgādes) noliktavā⁸²

Materiāltehniskie līdzekļi saņemti noliktavā	Biroja preces	Rezerves daļas	Inventārs	Kopā
2008	124	103	1 918	2 145
2009			34	34
2010	1	172	168	342
2011	247	260		506
2012	200	106	11	317
2013	1 376	3 838	515	5 729
2014	777	4 099	132	5 008
2015	865	11 885	287	13 036
2016	180	27 678	2 803	30 661
2017	804	38 066	510	39 380
2018	567	3 845	7 979	12 392
KOPĀ:	5 141	90 051	14 357	109 550

Atsauces

¹ Valsts kontroles Finanšu revīzijas rokasgrāmatas (apstiprināta ar Valsts kontroles 03.09.2014. rīkojumu Nr.1.1.8/104) 60.4.apakšpunkts.

² Valsts pārvaldes iekārtas likuma 17.panta pirmā daļa, otrās daļas 1., 6.punkts; MK 08.05.2012. noteikumu Nr.326 "Noteikumi par iekšējās kontroles sistēmu tiešās pārvaldes iestādēs 2., 11.punkts; Nacionālo bruņoto spēku likuma 14.pants.

³ MK 13.02.2018. noteikumi Nr.87 "Grāmatvedības uzskaites kārtība budžeta iestādēs".

⁴ AM 09.09.2019. noteikumi Nr.29-NOT "Aizsardzības ministrijas, tās padotības iestāžu un Nacionālo bruņoto spēku grāmatvedības uzskaites kārtība", AM 06.06.2007. noteikumi Nr.29-NOT „Materiāli tehnisko līdzekļu uzskaites kārtība noliktavās”.

⁵ NP 1.RNC 11.10.2019. noteikumi Nr.5 "Inventarizācijas kārtība Nodrošinājuma pavēlniecības 1.Reģionālajā nodrošinājuma centrā”.

⁶ NBS NP 24.05.2018. reglamenta Nr.4-NOT "Nodrošinājuma pavēlniecības 1.Reģionālais nodrošinājuma centra nolikums" 2.punkts.

⁷ NBS NP 24.05.2018. reglaments Nr.4-NOT "NP 1.RNC nolikums”.

⁸ NBS NP 24.05.2018. reglamenta Nr.4-NOT "NP 1.RNC nolikums" 6.punkts.

⁹ NBS Jūras spēku nolikums (apstiprināts 26.01.2018. REGL Nr.1), NBS NP 24.05.2018. reglamenta Nr.4-NOT "NP 1.RNC nolikums" 6.4.apakšpunkts.

¹⁰ "Standarta operacionālās procedūras NP 1.RNC un Jūras spēku Flotiles (JSF) sadarbības organizēšanai un JSF apgādes nodrošināšanai" (apstiprinātas 29.04.2010. ar pavēli Nr.212).

¹¹ NP 1.RNC 2019.gada pārskata veidlapa 2-PB "Budžeta izpildes pārskats”.

¹² Valsts pārvaldes iekārtas likuma 17.panta pirmā daļa, otrās daļas 1., 6.punkts; MK 08.05.2012. noteikumu Nr.326 "Noteikumi par iekšējās kontroles sistēmu tiešās pārvaldes iestādēs 2., 11.punkts; Nacionālo bruņoto spēku likuma 14.pants.

¹³ MK 13.02.2018. noteikumu Nr.87 "Grāmatvedības uzskaites kārtība budžeta iestādēs" 189.punkts, AM 09.09.2019. noteikumu Nr.29-NOT "Aizsardzības ministrijas, tās padotības iestāžu un Nacionālo bruņoto spēku grāmatvedības uzskaites kārtība" 98.punkts.

¹⁴ MK 13.02.2018. noteikumu Nr.87 "Grāmatvedības uzskaites kārtība budžeta iestādēs" 186.punkts, AM 09.09.2019. noteikumu Nr.29-NOT "Aizsardzības ministrijas, tās padotības iestāžu un Nacionālo bruņoto spēku grāmatvedības uzskaites kārtība" 96.punkts.

¹⁵ MK 13.02.2018. noteikumu Nr.87 "Grāmatvedības uzskaites kārtība budžeta iestādēs" 189.punkts, AM 2019.gada 9.septembra noteikumu Nr.29-NOT "Aizsardzības ministrijas, tās padotības iestāžu un Nacionālo bruņoto spēku grāmatvedības uzskaites kārtība" 98.punkts.

¹⁶ MK 13.02.2018. noteikumu Nr.87 "Grāmatvedības uzskaites kārtība budžeta iestādēs" 187.punkts.

¹⁷ MK 15.12.2009. noteikumu Nr.1486 "Kārtība, kādā budžeta iestādes kārto grāmatvedības uzskaiti" 97. - 105. punkti.

¹⁸ RVS HORIZON saimniecisko darījumu uzskaites vadlīniju 3.3.3.1.punkts, 3.14.punkts (apstiprinātas ar Aizsardzības ministra 30.12.2015. pavēli Nr.173 "Par vienotas grāmatvedības programmas – resursu vadības sistēmas HORIZON vadlīniju apstiprināšanu”).

¹⁹ MK 13.02.2018. noteikumu Nr.87 "Grāmatvedības uzskaites kārtība budžeta iestādēs" 189.punkts, RVS HORIZON saimniecisko darījumu uzskaites vadlīniju 3.14.1. punkts (apstiprinātas ar Aizsardzības ministra 30.12.2015. pavēli Nr.173 "Par vienotas grāmatvedības programmas – resursu vadības sistēmas HORIZON vadlīniju apstiprināšanu”).

²⁰ RVS HORIZON atskaite "Virsgrāmata", filtrā pēc klientiem, kontu 1282, 1283, 1289, 2181, 2421 atlikumi.

²¹ Ministry of Defence Defence Central Payments Office, "Jaunoši Ltd" SIA Reģ.Nr. 42103047084, "TOPERS" SIA Reģ.Nr. 40103399714.

²² Saskaņā ar 11.04.2006. MK sēdes protokola Nr.21 56.§ Par iepirkuma "Jūras novērošanas sistēmas izveide un uzturēšana" veikšanu ar Ziemeļatlantijas līguma organizācijas Materiāltehniskā nodrošinājuma un piegādes aģentūras starpniecību.

²³ Skat. piem., NBS konsolidēto pārskatu (2018. un 2019.) sastāvā iekļauto vadības ziņojumu, kuros norādīti jūras novērošanas rezultāti.

- ²⁴ Iepriekš nosaukums bija *NAMSA Nato Maintenance and Supply agency*.
- ²⁵ AM Aizsardzības spēju projektu vadības departamenta 13.09.2016., 12.03.2020. un 30.03.2020. un 03.04.2020. elektroniskā vēstulē sniegtā informācija.
- ²⁶ MK 13.02.2018. noteikumu Nr.87 "Grāmatvedības uzskaites kārtība budžeta iestādēs" 9.punkts.
- ²⁷ MK 13.02.2018. noteikumu Nr.87 "Grāmatvedības uzskaites kārtība budžeta iestādēs" 22.punkts.
- ²⁸ MK 13.02.2018. noteikumu Nr.87 "Grāmatvedības uzskaites kārtība budžeta iestādēs" 23.punkts.
- ²⁹ Finanšu revīzija par AM 2013.gada pārskata sagatavošanas pareizību, finanšu revīzija par AM 2017.gada pārskata sagatavošanas pareizību.
- ³⁰ MK 13.02.2018. noteikumu Nr.87 "Grāmatvedības uzskaites kārtība budžeta iestādēs" 188.,189.punkts; līdz 31.12.2018. MK 15.12.2009. noteikumu Nr.1486 "Kārtība, kādā budžeta iestādes kārtā grāmatvedības uzskaiti" 97. – 105. punkti.
- ³¹ AM 09.09.2019. noteikumu Nr.29-NOT "Aizsardzības ministrijas, tās padotības iestāžu un Nacionālo bruņoto spēku grāmatvedības uzskaites kārtība" 98.punkts.
- ³² NP 1.RNC inventarizācijas akts Nr.1 "Konts 1280 "Avansa maksājumi par pamatlīdzekļiem"", Nr.2 "konts 2180 "Avansa maksājumi par krājumiem"", Nr.3 "konts 2420 "Avansa maksājumi par pakalpojumiem"", Nr.4 "konts 2310 "Prasības pret pircējiem un pasūtītājiem"" pēc stāvokļa uz 01.10.2019.
- ³³ NP 1.RNC Grāmatvedības 31.03.2014. un 01.04.2014. elektroniskā vēstulē sniegtā informācija.
- ³⁴ NP 1.RNC Juridiskās nodaļas 31.03.2020. elektroniskā vēstulē sniegtā informācija ar MS Excel pielikumu "NP_1_RNC debitori 2020 I cet".
- ³⁵ "Standarta operacionālās procedūras NP 1.RNC un Jūras spēku Flotiles (JSF) sadarbības organizēšanai un JSF apgādes nodrošināšanai" (apstiprinātas 29.04.2010. ar pavēli Nr.212) 15.1.apakšpunkts.
- ³⁶ "Standarta operacionālās procedūras NP 1.RNC un Jūras spēku Flotiles (JSF) sadarbības organizēšanai un JSF apgādes nodrošināšanai" (apstiprinātas 29.04.2010. ar pavēli Nr.212) 3.7.apakšpunkts.
- ³⁷ "Standarta operacionālās procedūras NP 1.RNC un Jūras spēku Flotiles (JSF) sadarbības organizēšanai un JSF apgādes nodrošināšanai" (apstiprinātas 29.04.2010. ar pavēli Nr.212) 9.punkts.
- ³⁸ "Standarta operacionālās procedūras NP 1.RNC un Jūras spēku Flotiles (JSF) sadarbības organizēšanai un JSF apgādes nodrošināšanai" (apstiprinātas 29.04.2010. ar pavēli Nr.212) 3.8.apakšpunkts.
- ³⁹ NP 1.RNC 11.04.2019. noteikumi Nr.1 "Nodrošinājuma pavēlniecības 1.reģionālā nodrošinājuma centra iepirkumu organizēšanas kārtība".
- ⁴⁰ NP 1.RNC 11.04.2019. noteikumu Nr.1 "Nodrošinājuma pavēlniecības 1.reģionālā nodrošinājuma centra iepirkumu organizēšanas kārtība" 18.punkts.
- ⁴¹ "Standarta operacionālās procedūras NP 1.RNC un Jūras spēku Flotiles (JSF) sadarbības organizēšanai un JSF apgādes nodrošināšanai" (apstiprinātas 29.04.2010. ar pavēli Nr.212) 9.punkts.
- ⁴² NP 1.RNC 11.04.2019. noteikumu Nr.1 "Nodrošinājuma pavēlniecības 1.reģionālā nodrošinājuma centra iepirkumu organizēšanas kārtība" 19.punkts.
- ⁴³ NBS NP 24.05.2018. reglamenta Nr.4-NOT "NP 1.RNC nolikums" 12.8.apakšpunkts.
- ⁴⁴ No 23 pārbaudītiem līgumiem 20 līgumi tika noslēgti NP 1.RNC veikto decentralizēto iepirkumu rezultātā un trīs līgumi tika noslēgti Valsts aizsardzības militāro objektu un iepirkumu centra veikto centralizēto iepirkumu rezultātā.
- ⁴⁵ Iepirkuma līgumu daļa "Pušu atbildība", piemēram līgums Nr.p-091/1.RNC/2019/012 p.10.3.
- ⁴⁶ MK 13.02.2018. noteikumu Nr.87 "Grāmatvedības uzskaites kārtība budžeta iestādēs" 186.punkts, AM 09.09.2019. noteikumu Nr.29-NOT "Aizsardzības ministrijas, tās padotības iestāžu un Nacionālo bruņoto spēku grāmatvedības uzskaites kārtība" 96.punkts.
- ⁴⁷ AM 09.09.2019. noteikumu Nr.29-NOT "Aizsardzības ministrijas, tās padotības iestāžu un Nacionālo bruņoto spēku grāmatvedības uzskaites kārtība" 102.punkts.
- ⁴⁸ NP 1.RNC Juridiskās nodaļas 13.01.2020. ziņojums Nr.2/7.2.4-13/18iekš.
- ⁴⁹ Ar 18.11.2017. jauns nosaukums SIA "Baltic gloss" Reģ.Nr. 42103047084.
- ⁵⁰ AM 30.12.2015. pavēle Nr.173 "Par vienotas grāmatvedības programmas – resursu vadības sistēmas HORIZON vadlīniju apstiprināšanu", AM 29.06.2016. pavēle Nr.110 "Par līgumu uzskaiti vienotajā grāmatvedības programmā – resursu vadības sistēmā HORIZON".
- ⁵¹ Likuma "Par grāmatvedību", MK 21.10.2003. Nr.585 "Noteikumi par grāmatvedības kārtību un organizāciju", MK 13.02.2018. noteikumi Nr.87 "Grāmatvedības uzskaites kārtība budžeta iestādēs", AM 09.09.2019. noteikumi Nr.29-NOT "Aizsardzības ministrijas, tās padotības iestāžu un Nacionālo bruņoto spēku grāmatvedības uzskaites kārtība", AM 06.06.2007. noteikumi Nr.29-NOT „Materiāli tehnisko līdzekļu uzskaites kārtība noliktavās”, NP 1.RNC 11.10.2019. noteikumi Nr.5 "Inventarizācijas kārtība Nodrošinājuma pavēlniecības 1.Reģionālajā nodrošinājuma centrā".
- ⁵² MK 13.02.2018. noteikumi Nr.87 "Grāmatvedības uzskaites kārtība budžeta iestādēs".

⁵³ AM 09.09.2019. noteikumi Nr.29-NOT "Aizsardzības ministrijas, tās padotības iestāžu un Nacionālo bruņoto spēku grāmatvedības uzskaites kārtība", AM 06.06.2007. noteikumi Nr.29-NOT „Materiāli tehnisko līdzekļu uzskaites kārtība noliktavās”.

⁵⁴ NP 1.RNC 11.10.2019. noteikumi Nr.5 "Inventarizācijas kārtība Nodrošinājuma pavēlniecības 1.Reģionālajā nodrošinājuma centrā”.

⁵⁵ 27.02.2020. akts "Par inventāra un pamatlīdzekļu pārbaudi" NP 1.RNC materiāltechnisko līdzekļu (kuģu apgādes) noliktavā, 27.02.2020. akts "Par inventāra un pamatlīdzekļu pārbaudi" uz Jūras spēku kuģa A-53 "Virsaitis", 27.02.2020. akts "Par inventāra un pamatlīdzekļu pārbaudi" uz Jūras spēku kuģa P-08 "Jelgava", 27.02.2020. akts "Par inventāra un pamatlīdzekļu pārbaudi" uz Jūras spēku kuģa M-04 "IMANTA", 27.02.2020. akts "Par inventāra un pamatlīdzekļu pārbaudi" uz Jūras spēku kuģa P-06 "Cēsis", 27.02.2020. akts "Par klasificētā speciālā militārā inventāra pārbaudi" speciālā militārā inventāra noliktavā – Ieroču istaba.

⁵⁶ MK 13.02.2018. noteikumi Nr.87 "Grāmatvedības uzskaites kārtība budžeta iestādēs", AM 09.09.2019. noteikumi Nr.29-NOT "Aizsardzības ministrijas, tās padotības iestāžu un Nacionālo bruņoto spēku grāmatvedības uzskaites kārtība”.

⁵⁷ MK 13.02.2018. noteikumu Nr.87 "Grāmatvedības uzskaites kārtība budžeta iestādēs" 224.punkts, AM 09.09.2019. noteikumu Nr.29-NOT "Aizsardzības ministrijas, tās padotības iestāžu un Nacionālo bruņoto spēku grāmatvedības uzskaites kārtība” 70.punkts.

⁵⁸ No RVS *HORIZON* uzskaites datiem: cietais disks nomenklatūras Nr. 0%cdi2116.

⁵⁹ MK 13.02.2018. noteikumu Nr.87 "Grāmatvedības uzskaites kārtība budžeta iestādēs" 228.punkts, RVS *HORIZON* saimniecisko darījumu uzskaites vadlīniju 3.3.15.3. punkts (apstiprinātas ar Aizsardzības ministra 30.12.2015. pavēli Nr.173 "Par vienotas grāmatvedības programmas – resursu vadības sistēmas *HORIZON* vadlīniju apstiprināšanu”).

⁶⁰ No RVS *HORIZON* uzskaites datiem: ārējais cietais disks nomenklatūras Nr.%0cdi2116, Ācd2116.

⁶¹ MK 13.02.2018. noteikumu Nr.87 "Grāmatvedības uzskaites kārtība budžeta iestādēs" 224., 227.punkti, AM 09.09.2019. noteikumu Nr.29-NOT "Aizsardzības ministrijas, tās padotības iestāžu un Nacionālo bruņoto spēku grāmatvedības uzskaites kārtība” 70.punkts.

⁶² No RVS *HORIZON* uzskaites datiem: navigācijas dators nomenklatūras Nr.P40001495 (288.96EUR), printeris IBP-1120 inventāra Nr.12200544 (227.66EUR), dators LSC P4 2400-512/80/AH/128 COMBO/LA inventāra Nr.12200818 (490.89EUR).

⁶³ 27.02.2020. akts "Par inventāra un pamatlīdzekļu pārbaudi" uz Jūras spēku kuģa A-53 "Virsaitis", 27.02.2020. akts "Par inventāra un pamatlīdzekļu pārbaudi" uz Jūras spēku kuģa P-08 "Jelgava", 27.02.2020. akts "Par inventāra un pamatlīdzekļu pārbaudi" uz Jūras spēku kuģa M-04 "IMANTA".

⁶⁴ No RVS *HORIZON* uzskaites datiem: pamatlīdzekļi Nr.0003827, 0003830, 0003831, 0003835, 0003836, 0003837, 0003828, 0003832, 0003833, 0003834.

⁶⁵ No RVS *HORIZON* uzskaites datiem: pamatlīdzekļi Nr.0003814, 0003816, 0003815, 0003808.

⁶⁶ No RVS *HORIZON* uzskaites datiem: iegāde 17.04.2019., pamatlīdzekļa Nr.%0004540.

⁶⁷ VAMOIC 01.08.2019. noteikumu Nr.NORM-AKTI/2019-20 "Apsaimniekošanas departamenta reglaments” 3.4.apakšpunkts.

⁶⁸ VAMOIC 18.02.2020. apsekošanas akts "Pārtikas noliktavas ēkas (019) pārbūve Roņu iela 2, Liepāja”.

⁶⁹ No RVS *HORIZON* uzskaites datiem: pamatlīdzeklis Nr.0004222.

⁷⁰ MK 13.02.2018. noteikumu Nr.87 "Grāmatvedības uzskaites kārtība budžeta iestādēs" 435.punkts.

⁷¹ AM 06.06.2007. noteikumu Nr.29-NOT „Materiāli tehnisko līdzekļu uzskaites kārtība noliktavās” 33.punkts.

⁷² AM 09.09.2019. noteikumu Nr.29-NOT "Aizsardzības ministrijas, tās padotības iestāžu un Nacionālo bruņoto spēku grāmatvedības uzskaites kārtība” 70., 72.punkts.

⁷³ NBS 28.01.2014. noteikumi Nr.2 "Kārtība, kādā Nacionālo bruņoto spēku vienības un Zemessardze veic medicīniskā nodrošinājuma uzdevumiem nepieciešamo ārstniecības līdzekļu iegādi, uzglabāšanu, izlietošanu, iznīcināšanu, uzskaiti un norakstīšanu”.

⁷⁴ NBS 28.01.2014. noteikumu Nr.2 "Kārtība, kādā Nacionālo bruņoto spēku vienības un Zemessardze veic medicīniskā nodrošinājuma uzdevumiem nepieciešamo ārstniecības līdzekļu iegādi, uzglabāšanu, izlietošanu, iznīcināšanu, uzskaiti un norakstīšanu” 68.punkts.

⁷⁵ AM 30.12.2015. pavēle Nr.173 "Par vienotas grāmatvedības programmas – resursu vadības sistēmas *HORIZON* vadlīniju apstiprināšanu”.

⁷⁶ 07.10.2019. Krājumu inventarizācijas saraksts Nr.GI19-044, GI19-026, 15.10.2019. Krājumu inventarizācijas saraksts Nr.GI119-056, GI19-067, 22.10.2019. Krājumu inventarizācijas saraksts Nr.GI19-068, Nr.GI19-066.

⁷⁷ Ministru kabineta 13.02.2018. noteikumi Nr.87 "Grāmatvedības uzskaites kārtība budžeta iestādēs" 435.punkts.

⁷⁸ NATO administrēts projekts Jūras novērošanas sistēmas izveide – objekts līdz šim nav nodots ekspluatācijā. NAMSA vērsusies tiesā pret uzņēmēju, kuram bija jānodrošina darbu izpilde.

⁷⁹ Piegāde notika 2020.gada februārī.

⁸⁰ Piegāde notika 2020.gada februārī.

⁸¹ RVS HORIZON atskaite “Pamatlīdzekļu bilance: uz 31.12.2019.”, filtrā konts 1220 *Tehnoloģiskās iekārtas un mašīnas*, 1238 *Dator tehnika, sakaru un cita biroja tehnika*, 1239 *Iepriekš neklasificētie pārējie pamatlīdzekļi*, noliktava Nr. K024/PL.

⁸² RVS HORIZON atskaite “Nomenklatūru atlikumi pa partijām: uz 31.12.2019.”, filtrā ekonomiskās klasifikācijas kods 2311 *Biroja preces*, 2312 *Inventārs*, 2350 *Iestāžu uzturēšanas materiāli un preces*, kuģu apgādes noliktava.